

PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Savivaldybės biudžetinė įstaiga, Vytauto g. 112, LT-00153 Palanga,
tel. (8~460) 4 87 06, faks. (8~460) 4 02 17, el. p. kontrolė@palanga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188637147

TIKRINIMO ATASKAITA

DĖL PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS KREDITORINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ

2018-03-20 Nr. K10-2

ĮŽANGA

Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Kontrolės ir audito tarnyba) pagal veiklos planą¹ atliko audito procedūras Palangos miesto savivaldybės kreditorinio įsiskolinimo srityje.

Savarankiškas audito procedūras atliko Kontrolės ir audito tarnybos kontrolieriaus pavaduotoja Gražina Augustinienė ir vyriausioji specialistė Virginija Petrylaitė.

Audito procedūrų tikslai:

- atlikti Savivaldybės kreditorinio įsiskolinimo analizę, palyginti mokėtinų sumų likučius 2017 m. gruodžio 31 d. su praėjusio periodo pabaigoje buvusiais įsipareigojimais, iširti reikšmingus skirtumus ir išsiaiškinti jų priežastis;
- įvertinti, ar Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinyje bus pateikta teisinga ir tiksli informacija apie mokėtinas sumas 2017 m. gruodžio 31 d.;
- atlikti Savivaldybės biudžetinių įstaigų nepanaudotų pajamų likučių 2017 m. gruodžio 31 d. analizę, išsiaiškinti jų nepanaudojimo priežastis.

Audituojamas laikotarpis – 2017 metai.

Audituojami subjektai: Palangos miesto savivaldybės administracija ir 26 biudžetinės įstaigos.

Savivaldybės mokėtinų sumų likutis praėjusių ataskaitinių metų pabaigoje sudarė 3,8 mln. Eur, tame tarpe:

- finansiniai įsipareigojimai dėl ilgalaikių paskolų grąžinimo – 3,4 mln. Eur;
- kiti įsiskolinimai už suteiktas paslaugas, atliktus darbus ir įsigytas prekes – 0,4 mln. Eur.

---

¹ Savivaldybės kontrolieriaus 2017-11-03 įsakymas Nr. K1-7.

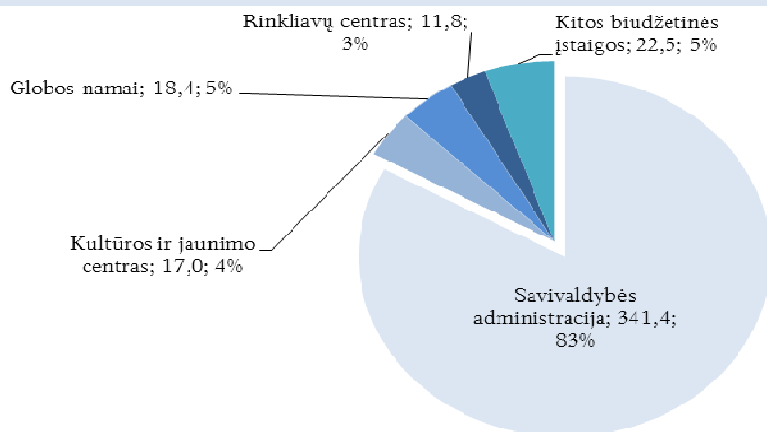
AUDITO PROCEDŪRŲ REZULTATAI

1. Savivaldybės skola padidėjo

2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas įpareigojo savivaldybes nedidinti esamų įsiskolinimų, t. y. savivaldybių 2018 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos) už suteiktas paslaugas, atliktus darbus ir įsigytas prekes turi būti ne didesnis už 2017 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas), išskyrus finansinius įsipareigojimus (paskolų grąžinimo išlaidas).

Atlikus Savivaldybės kreditorinių įsiskolinimų analizę, nustatyta, kad Savivaldybės įsiskolinimas 2018 m. sausio 1 d. (be paskolų grąžinimo išlaidų) padidėjo 181,0 tūkst. Eur arba 78,7 proc., palyginus su buvusiu 2017 m. sausio 1 d. Didžiausią įtaką skolos padidėjimui turėjo Savivaldybės administracijos, Palangos rinkliavų centro ir Palangos kultūros ir jaunimo centro prisiimti finansiniai įsipareigojimai.

1 pav. Savivaldybės įsiskolinimo 2017 m. gruodžio 31 d. struktūra pagal subjektus (tūkst. Eur)

Šaltinis – Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Mokėtinų ir gautinų sumų 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitas (Forma Nr. 4)

1.1. Savivaldybės administracijos įsiskolinimai

Pagal buhalterinės apskaitos duomenis Savivaldybės administracijos kreditorinis įsiskolinimas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 341,4 tūkst. Eur. Lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu įstaigos skolos padidėjo 194,2 tūkst. Eur arba daugiau kaip 2 kartus:

- neįvertinus finansinių galimybių 2017 metų pabaigoje finansinės nuomos (lizingo) būdu buvo įsigyta kompiuterinė technika. Pagal šį sandorį Savivaldybė įsipareigojo 207,1 tūkst. Eur;
- neįvertinus darbų užbaigimo, prekių ir paslaugų įsigijimo terminų, vykdant projektus finansuojamus Europos Sąjungos fondų ar valstybės biudžeto lėšomis, iki 2017 metų pabaigos Savivaldybė negavo 46,5 tūkst. Eur iš Finansų ministerijos, todėl liko skolinga darbų rangovams ir prekių ar paslaugų tiekėjams;
- Savivaldybės administracijos kreditorinio įsiskolinimo padidėjimui taip pat įtakos turėjo

7,3 tūkst. Eur didesnė apskaičiuota grąžintino neišmokėto darbo užmokesčio bei socialinio draudimo dalis valstybės tarnautojams. Pagal teisės aktų nustatytą tvarką 2018 metais bus grąžinta 25 proc. (2017 metai buvo grąžinama 20 proc.) neišmokėto darbo užmokesčio arba 36,4 tūkst. Eur (įskaitant socialinio draudimo įmokas).

1.2. Kultūros ir jaunimo centro įsiskolinimai

Kultūros ir jaunimo centro įsipareigojimai tiekėjams 2017 metų pabaigoje sudarė 17,0 tūkst. Eur. Didžiausias įsiskolinimas yra už komunalines paslaugas, tame tarpe: už šilumą – 7,4 tūkst. Eur; už elektrą – 3,2 tūkst. Eur; už dujas – 0,6 tūkst. Eur.

Be to, įstaiga liko skolinga ir kitiems paslaugų tiekėjams: už koncertų salės valymo paslaugas – 2,2 tūkst. Eur; už objektų apsaugą – 1,0 tūkst. Eur.

Pagal Kultūros ir jaunimo centro paaiškinimą įsiskolinimas susidarė, neįvertinus to fakto, kad tiekėjai sąskaitas-faktūras už suteiktas paslaugas pateikia kitą mėnesį. Atsižvelgiant į tai, kad viešojo sektoriaus subjektai, tvarkydami buhalterinę apskaitą ir sudarydami finansines ataskaitas, vadovaujasi kaupimo principu, ūkinės operacijos – paslaugų suteikimas – turėjo būti užregistruotos gruodžio mėnesį, t. y. tada, kada jos įvyko. Už 2017 metų gruodžio mėnesį suteiktas paslaugas įstaiga su tiekėjais atsiskaitė 2018 metų pradžioje.

1.3. Rinkliavų centro įsiskolinimai

Pagal Rinkliavų centro apskaitos duomenis įsipareigojimai tiekėjams (įsiskolinimas) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 11,8 tūkst. Eur, iš jų didžiausia skola, 9,9 tūkst. Eur – už ilgalaikio materialiojo turto įsigijimą. Iš įstaigos pateiktų pirminių dokumentų nustatėme, kad įstaiga metų pabaigoje pagal sudarytą pirkimo – pardavimo sutartį įsigijo 8 automobilių stovėjimo bilietų automatus, kurių vertė 32,0 tūkst. Eur. 2017 m. įstaiga iš savo uždirbtų pajamų apmokėjo tik dalį pirkinio vertės – 22,1 tūkst. Eur.

Palangos miesto savivaldybės taryba 2017 metais nusprendė² padidinti apmokestinamų vietinę rinkliava už automobilių stovėjimą gatvių skaičių. Pagal Rinkliavų centro paaiškinimą³ šiam sprendimui įgyvendinti reikėjo papildomai įsigyti 8 bilietų automatus. Įstaiga kreipėsi⁴ į Savivaldybės administraciją dėl papildomų lėšų skyrimo reikiamai įrangai įsigyti, tačiau Savivaldybės administracija nurodė⁵, kad nėra galimybių skirti papildomų savivaldybės biudžeto lėšų nenumatytoms išlaidoms pagal patvirtintas programas bei rekomendavo šią įrangą nuomotis arba ieškoti galimybių įsigyti iš turimų resursų (perskirstant asignavimus pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius).

Rinkliavų centras neįvertino savo finansinių galimybių ir įsigijo turtą, neturint tam pakankamai lėšų. Pateiktame paaiškiniame nurodyta, kad sutartyje 9,9 tūkst. Eur sumokėjimas atidėtas iki 2018 m. rugpjūčio 31 d. ir ši skola bus padengta iš įstaigos gautų pajamų.

² Palangos miesto savivaldybės 2017-06-22 sprendimas Nr. T2-161.

³ 2018-02-23 paaiškinimas Kontrolės ir audito tarnybai (gautas el. paštu).

⁴ 2017-06-29 raštas Nr. (1.11)-C23-410.

⁵ 2017-07-10 raštas Nr. (4.27.)-D3-2429.

1.3. *Globos namų įsiskolinimai*

Globos namų įsiskolinimas 2017 m. gruodžio 31 d. – 18,4 tūkst. Eur už maistą, vaistus, šildymą, elektrą ir kitas prekes. Šis įsiskolinimas lyginant su praėjusiais laikotarpiais yra sumažintas: 2015 m. gruodžio 31 d. jis sudarė 34,1 tūkst. Eur, 2016 m. gruodžio 31 d. – 41,4 tūkst. Eur, tačiau išlieka pakankamai didelis ir tai rodo asignavimų planavimo spragas.

2. *Savivaldybės ilgalaikės paskolos dengiamos pagal sudarytas sutartis*

Savivaldybė kredito įstaigoms yra skolinga 3,4 mln. Eur. Pagal apskaitos duomenis 2017 metais buvo vykdomos 7 paskolos sutartys. Paskutinės įmokos už paskolą data 2025 metų birželio 22 d. Apie pusę šiuo metu gražinamų paskolų buvo panaudota daugiafunkcinio kultūros pastato statybai.

Reikšmingų neatitikimų apskaitant paskolas nenustatėme.

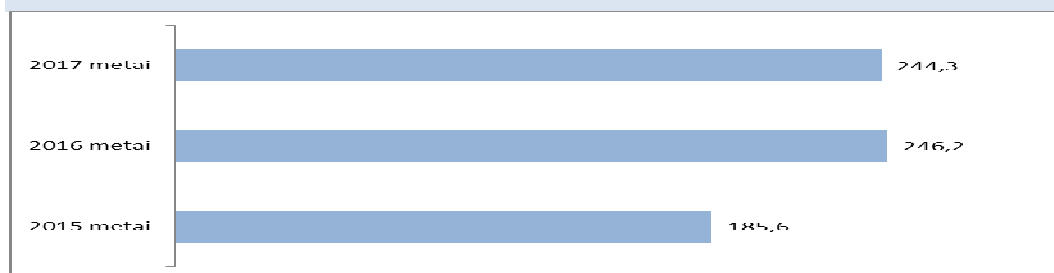
3. *Įstaigos nesinaudoja teise nepanaudotomis pajamomis dengti kreditorinius įsiskolinimus*

Pagal Biudžeto sandaros įstatymą, biudžetinių įstaigų pajamos – biudžetinių įstaigų, atliekančių funkcijas, numatytas jų veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose, gaunamos lėšos (išskyrus valstybinę rinkliavą ir žyminį mokestį) ir pajamos už trumpalaikio ir ilgalaikio materialiojo turto nuomą, kurios įmokamos į savivaldybės biudžetą ir naudojamos vadovaujantis įstatymais arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais šių įstaigų vykdomoms programoms finansuoti.

Asignavimų valdytojai programų išlaidoms padengti pirmiausia naudoja asignavimus gautus iš einamaisiais biudžetiniais metais įmokėtų į savivaldybės biudžetą savo įstaigų pajamų, įskaitant ankstesniais metais nepanaudotus šių lėšų likučius, išskyrus konkrečiam tikslui pagal teisės aktų nuostatas numatytas lėšas, kurių negalima naudoti kitiems tikslams⁶.

2017 metų pabaigoje biudžetinių įstaigų pajamų likučiai sudarė 244,3 tūkst. Eur, iš jų: pajamų už prekes ir paslaugas – 20,3 tūkst. Eur, pajamų už patalpų nuomą – 224,0 tūkst. Eur. Lyginant su praėjusiais 2015–2016 metais pajamų likučiai kinta nežymiai (žr. 2 pav.).

2 pav. Savivaldybės nepanaudotų pajamų likučiai 2015–2017 metais (tūkst. Eur)

Šaltinis – Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitas (Forma Nr. 2)

⁶ LR Vyriausybės 2001-05-14 nutarimo Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ 40 punkto 2 dalis.

Iš 27 savivaldybės biudžetinių įstaigų 2017 metų pabaigoje didžiausi nepanaudotų pajamų likučiai liko: Savivaldybės administracijoje - 216,0 tūkst. Eur; Botanikos parke - 7,1 tūkst. Eur; Rinkliavų centre - 5,3 tūkst. Eur; Socialinių paslaugų centre - 3,1 tūkst. Eur; lopšelyje-darželyje „Gintarėlis“ - 2,4 tūkst. Eur; Sporto centre - 1,9 tūkst. Eur.

Pažymime, kad Savivaldybės administracijos nepanaudotų pajamų didžiąją dalį, 215,7 tūkst. Eur, sudaro gyvenamųjų patalpų nuomos pajamos, kurios naudojamos pagal tikslinę paskirtį⁷: savivaldybei nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų patalpų (butų), bendrojo naudojimo patalpų atnaujinimui ir remontui, avarinių situacijų likvidavimui, apmokėti už sutarčių įregistravimą, kadastro ir registro paslaugas, turto vertinimą ir kt.

Kitos įstaigos, išskyrus lopšelių-darželių „Gintarėlių“, iš dalies galėjo padengti savo kreditorinius įsipareigojimus, tačiau šia teise nepasinaudojo. Be to, nepanaudotų pajamų likučiai rodo, kad nėra laikomasi nuostatos - programų vykdymui pirmiausia naudoti uždirbtas pajamas. Lopšelis-darželis „Gintarėlis“ 2017 metų pabaigoje neturėjo mokėtinų sumų.

Primename, kad asignavimų valdytojai turi teisę ne anksčiau kaip likus 7 darbo dienoms iki biudžetinių metų pabaigos skirti lėšų įsiskolinimams padengti iš bendros patvirtintų asignavimų išlaidoms ekonomijos (išskyrus Europos Sąjungos finansinę paramą ir kitą gaunamą tarptautinę finansinę paramą), nekeisdami patvirtintų programų sąmatų, neatsižvelgiant į asignavimų paskirstymą pagal funkcijas ir programas⁸.

Atkreipiame dėmesį, kad nuo 2016 metų sausio 1 d. įsigaliojo nauja LR valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių redakcija, todėl Savivaldybės administracija turėtų peržiūrėti iki šiol galiojančias Palangos miesto savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisykles.

3. Rekomendacijos

Savivaldybės administracijai rekomenduojame įdiegti vidaus kontrolės procedūras, užtikrinančias kreditorinių įsiskolinimų (mokėtinų sumų) mažėjimą.

Savivaldybės kontrolierė

Aušra Kedienė

Kontrolierės pavaduotoja

Gražina Augustinienė

Vyriausioji specialistė

Virginija Petrylaitė

⁷ Palangos miesto savivaldybės tarybos 2016-05-26 sprendimo Nr. T2-170 „Dėl Palangos miesto savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos mokesčio surinkimo, apskaitos ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 16 punktas.

⁸ LR Vyriausybės 2001-05-14 nutarimo Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ 60 punktas.